

Työ- ja elinkeinoministeriö
tem@kirjaamo.fi

Viite: Lausuntopyyntö TEM/781/00.04.01/2015

Lausunto kaupparekisterin kehittämistä pohtineen työryhmän muistiosta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Oikeusrekisterikeskukselta lausuntoa otsikon asiassa.

Oikeusrekisterikeskus toimii muistiossa mainittujen liiketoimintakieltorekisterin ja konkurssi ja yrityssaneerausrekisterin rekisterinpitäjänä sekä huolehtii sakkoihin, menettämisseuraamuksiin, maksuihin ja saataviin liittyvistä täytännönpanotehtävistä.

Oikeusrekisterikeskus on kiinnittänyt toimialaansa liittyen muistiossa huomiota seuraaviin seikkoihin.

1. Rekisterinpitotehtävät ja tietojen luovuttaminen

1.1 Liiketoimintakieltorekisteritietojen luovuttamissäännökset

Muistion liitteenä olevan lakiluonnoksen 28 §:n mukaan kaupparekisteriviranomainen olisi oikeutettu päivittämään tiedostojaan ja tarkistamaan, onko rekisteriin merkittyjä tai ilmoituksissa ja niiden liitteissä mainittuja henkilöitä määrätty liiketoimintakieltoon.

Oikeusrekisterikeskus haluaa kiinnittää huomiota siihen, että liiketoimintakieltorekisterin luovutussäännökset on kirjattu liiketoimintakiellosta annetun lain (1059/1985) 21 §:ään. Säännöksen mukaan Oikeusrekisterikeskus voi luovuttaa tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti tuomioistumelle ja muulle viranomaiselle, joka tarvitsee tietoja laissa säädetyn tehtävnsä hoitamiseksi. Patentti- ja rekisterihallituksen tehtävistä liiketoimintakieltojen

Postiosoite
PL 157
13101 Hämeenlinna

Käyntiosoite
Vanajantie 10 B
13110 Hämeenlinna

Puhelin	Telefax	Sähköposti
029 56 65631	029 56 65703	oikeusrekisterikeskus@om.fi

kaupparekisteriin merkitsemiseksi on säädetty liiketoimintakieltolain 21b §:ssä. Säännöksen mukaan Patentti- ja rekisterihallituksen on huolehdittava siitä, ettei liiketoimintakielttoon määrättyä henkilöä kiellon voimassa ollessa merkitä kaupparekisteriin eikä säätiörekisteriin sellaiseen tehtävään, jossa kielttoon määrätty ei 4 §:n mukaan saa olla. Jos kielttoon määrätty henkilö on rekisterin mukaan tällaisessa tehtävässä kiellon alkaessa, rekisteriin on merkittävä tieto kiellosta ja sen kestosta. Lisäksi merkintä on poistettava kiellon päättyttyä.

Muutoksia liiketoimintakieltorekisterin säännöksiin ei muistion mukaan ehdoteta. Mahdollisen päällekkäisen sääntelyn välttämiseksi, Oikeusrekisterikeskuksen mielestä olisi vielä arvioitava, onko kaupparekisterilakiin erikseen kirjattavat tiedonsaantisäännökset tarpeen.

1.2 Tietojen luovutusprosessi liiketoimintakieltorekisteristä

Oikeusrekisterikeskus luovuttaa tällä hetkellä tiedot liiketoimintakieltorekisteristä kaupparekisterin rekisterinpitäjälle manuaaliprosessissa, kirjepostin välityksellä. Manuaalinen tiedonvaihto työllistää molempia viranomaisia ja aiheuttaa viivettä liiketoimintakieltotojen ajantasaisuuteen kaupparekisterissä.

Tiedonsiirron automatisointiprojekti Patentti- ja rekisterihallituksen kanssa on käynnissä. Tiedonsiirrossa tullaan hyödyntämään valtion yhteistä integraatiopalvelua (VIA) ja arvioiden mukaan yhteys voitaisiin avata tuotantokäyttöön vuoden 2018 alkupuolella.

Oikeusrekisterikeskus pitää ensiarvoisen tärkeänä, että aloitettu projekti tiedonsiirron automatisoimiseksi saadaan toteutettua loppuun suunnitellussa aikataulussa.

1.3 Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteritietojen luovuttaminen

Tiedot konkurssi- ja yrityssaneeraustiedoista kaupparekisterin rekisterinpitäjälle toimitetaan tällä hetkellä suoraan tuomioistuimista ja osin Oikeusrekisterikeskuksen konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä.

Muistion liitteenä olevan lakiluonnoksen 28.2 §:ään on kirjattu tuomioistuimelle velvollisuus viivytyksettä toimittaa kaupparekisteriviranomaiselle tieto, kun kaupparekisteriin merkityn elinkeinonharjoittajan velkojille on annettu julkinen haaste. Tieto voidaan 3. momentin mukaan toimittaa konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin välityksellä, joka käytännössä tarkoittaa, että tieto voidaan toimittaa myös Oikeusrekisterikeskuksesta, suoraan rekisteristä.

Konkurssilain 22:6.1 §:n mukaan tuomioistuimen on viipymättä toimitettava Patentti- ja rekisterihallitukselle kaupparekisteriin merkitsemistä varten tieto konkurssiin asettamisesta, konkurssin peruuntumisesta ja raukeamisesta se-

Postiosoite

PL 157
13101 Hämeenlinna

Käyntiosoite

Vanajantie 10 B
13110 Hämeenlinna

Puhelin

029 56 65631

Telefax

029 56 65703

Sähköposti

oikeusrekisterikeskus@om.fi

kä siitä, että päätös konkurssiin asettamisesta on kumottu. Saman pykälän toisessa momentissa säädetään, että Oikeusrekisterikeskuksen on saatuaan ilmoituksen lopputilityksen hyväksymisestä viipymättä toimitettava tieto siitä Patentti- ja rekisterihallitukselle kaupparekisteriin merkitsemistä varten. Viimeinen kolmas momentti sisältää säännöksen, että kaikki tiedot voidaan toimittaa Oikeusrekisterikeskuksen konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin välityksellä.

Oikeusrekisterikeskuksen näkökulmasta olisi tarkoituksenmukaista, että tiedot konkurssi-asiassa toimitettaisiin yhdestä viranomaisesta, Oikeusrekisterikeskuksesta, sähköisessä muodossa ja reaaliaikaisesti kaupparekisteriviranomaiselle. Tietojen toimittaminen tällä hetkellä toimii osittain manuaalisessa prosessissa ja aiheuttaa henkilötyötä tuomioistuimissa, Oikeusrekisterikeskuksessa ja Patentti- ja rekisterihallituksessa sekä viivettä rekisteritietojen ajantasaisuuteen.

1.4 Konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteritietojen siirron automatisointi

Tietojen siirron automatisointi ja keskittäminen aiheuttavat järjestelmäkehitystä Oikeusrekisterikeskuksen Rekisteritietojärjestelmään. Oikeusrekisterikeskus on arvioinut, että reaaliaikaiseen tiedonsiirtoon siirtymisen kustannukset Oikeusrekisterikeskukselle olisivat kokonaisuudessaan noin 90.000 €. Arvio sisältää Oikeusrekisterikeskuksen, sovellustoimittajan ja integraatiotoimittajan kehitystyön ja testauksen. Lisäksi automatisointia varten Patentti- ja rekisterihallituksen tietojärjestelmin tulee toteuttaa vaadittavat muutokset.

2. Vaikutus täytäntöönpanotehtäviin

Esityksen mukaan jatkovalmistelussa on tarkoitus tarkemmin säätää 20 §:ssä tarkoitetun seuraamusmaksun muutoksenhausta ja täytäntöönpanosta.

Oikeusrekisterikeskus huolehtii nykyisin noin 20 hallinnollisen rike- tai seuraamusmaksun täytäntöönpanosta. Jos nyt tarkoitetun seuraamusmaksun täytäntöönpano on tarkoitus osoittaa Oikeusrekisterikeskuksen tehtäväksi, Oikeusrekisterikeskukselle on ensisijaisesti osoitettava tehtävän hoitamiseksi riittävät henkilöstö- ja muut resurssit. Seuraamusmaksun täytäntöönpanoa koskevasta sääntelystä on ilmeistä seuraavat seikat tai niitä on ainakin valmistelun yhteydessä syytä arvioida: mikä viranomainen huolehtii täytäntöönpanosta, pannaanko seuraamusmaksu täytäntöön sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002), verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) vai jonkin muun lain mukaisessa järjestyksessä, pannaanko maksu täytäntöön vasta lainvoiman saaneen ratkaisun perusteella, missä ajassa täytäntöönpano-oikeus vanhentuu ja peritäänkö maksulle korkoa.

Oikeusministeriö on asettanut 21.3.2017 työryhmän valmistelemaan rangais-
tusuonteisia hallinnollisia seuraamuksia koskevaa yleistä lainsäädäntöä (OM

7/41/2017). Ehdotetun seuraamusmaksun muutoksenhakua ja täytäntöönpanoa koskeva tarkempi sääntely on syytä yhteen sovittaa sen yleisin lainsäädännön kanssa, mitä oikeusministeriön asettama työryhmä tulee esittämään.

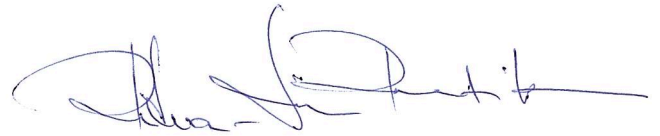
3. Kaupparekisteritietojen toimittaminen viranomaiskäyttöön

Työryhmä ehdottaa, että jatkossa viranomaiset hakisivat tarvitsemansa yritystiedon suoraan kaupparekisteristä, joko sähköisestä tietopalvelusta tai sähköisen rajapinnan kautta.

Oikeusrekisterikeskus tarkastaa kaupparekisteristä tietoja n. 2.000 kertaa vuodessa. Kyselyt toteutetaan tällä hetkellä kaupallisen palvelun kautta ja ne liittyvät lähinnä nimenkirjoitusoikeuden tarkistamiseen, kun henkilö asioi yrityksen nimissä.

Oikeusrekisterikeskuksen tietojensaantitarpeeseen riittävä ratkaisu olisi sähköinen tietopalvelu tai käyttöliittymä, jonka kautta ajantasainen tieto saataisiin suoraan kaupparekisteriviranomaiselta.

Tietojärjestelmien välistä integraatiota ei nähdä tarpeellisena, kyselymäärän ollessa vuositasolla näin pieni.

Johtaja

Ritva-Liisa Raatikainen

Rekisteripäällikkö

Teemu Mikkola